

dende ved det Standpunkt, jeg indtager. Det er en rent saglig Betragtning og en rent økonomisk Betragtning, som har ført mig til det Standpunkt, paa hvilket jeg staar. Vi har to faste Landsretter. Den danske Rigsdag ansaa endnu for 6—7 Aar siden dette for at være det rigtige. Man har jo ogsaa den Gang diskuteret det Spørgsmaal, om man skulde have store eller smaa Landsretter. Man ansaa det for at være det rigtige at have de store. Der er selvfølgelig Fordele knyttet til de smaa Landsretter i Retning af Muligheden for at gennemføre Umiddelbarheden i højere Grad end ved større Retter. Men der er jo ogsaa Ulemper knyttet dertil. Man vinder ikke det, som man vinder ved den store Landsret: Samarbejdet mellem de mange Dommere om at skabe den faste Praksis, og de smaa Landsretter vil være betydelig kostbarere at gennemføre end den Ordning, man nu har. Dette Spørgsmaal stod man overfor for en ganske kort Aarrække siden, og man valgte de store Landsretter. Ved Genforeningen oprettede man som *midlertidig* en Landsret i Sønderborg med en uhensigtsmæssig Ordning, hvad Dommerantallet angaar. For 2—3 Aar siden forelagde daværende Justitsminister Rytter et Forslag her i Tinget om at gøre Søndre Landsret til en fast Ret. Saa at sige hele Udvalget var stemt imod dette, og derved standsedes Forslagets Gennemførelse. Skulde det have været gennemført den Gang, er der ikke Gnist af Tvivl om, at der havde været et stort Flertal i denne Sal for, at Søndre Landsret ikke skulde gøres til fast Ret. Hvor var den Gang det ærede Medlem Hr. Klaus Berntsen, som dog havde den nærmeste Adgang til at følge det, da han var Medlem af Regeringen? Hvorfor kom han ikke den Gang og sikrede Fynboerne paa den udmærkede Maade, som det nu foreslaas? Og hvorfor sagde den daværende Justitsminister, at det var umuligt i samme Landsret at have Dommere, som var forskelligt lønnet, hvis det ikke har nogen Værdi nu? Der er i det hele taget her en Række Spørgsmaal, som det kunde være ønskeligt at faa klarat.

Af rent saglige juridiske Grunde er der kun een for denne Ordning, den, jeg nævnte før som en Fordel ved de smaa Landsretter: den større Mulighed for Gennemførelse af Umiddelbarhed i Retsplejen. Men vil man ind paa dette, kan man fornuftigvis ikke lave en saadan Ordning for en lille begrænset Del af Landet. Hvis man tager en Rejseliste for sig og ser

efter, hvad Tid der nødvendigvis maa medgaa til en Jernbanerejse fra forskellige Egne af Landet til det Sted, hvor Landsretten for den paagældende Egn har sit Sæde, vil man jo se, at medens det fra Odense med Lethed og fra de fleste Dele af Fyn uden større Vanskelighed lader sig gøre at rejse til København, møde i Retten og være hjemme samme Dag, er der en hel Række af ret store jydsk Byer, hvor man overhovedet ikke kan tænke paa noget saadant, hvor man maa regne mindst to Dage til at møde for Retten i Viborg. Derfor maa man gøre sig klart, at hvis man gennemfører en Ordning som denne for en Del af Landet, har man ingen Modstandskraft overfor det, som automatisk vil opulles dermed. Kravet om, at en lignende let Ordning skal gennemføres for Landets øvrige Dele, og saa spørger jeg den højtærede Justitsminister, om han har det moralske Mod, der skal til for at mødes med Finansministeren og forklare ham, hvad det vil komme til at koste. Det maa i det hele taget fylde en med en sørgmodig Undren, at man aldrig her i Landet synes at skulle opnaa at faa en Regering, der har Mod til at fremsætte Forslag om Afskaffelse af overflødige Embedsmænd, og at man saa sjældent ser Rigsdagsmænd, der er i Stand til at frigøre sig for de stedlige Hensyn. De fleste ser det som deres Opgave med Hænder og Fødder at modsætte sig enhver Nedbringelse af Tjenestemandantal, der rammer et Sted, hvorfra de venter at faa nogle Stemmer. En overmaade hæderlig Undtagelse i den Henseende danner det ærede Medlem Hr. Holger Andersen, som har haft moralsk Mod til at sige, hvad han anser for det rigtigste, nemlig at Søndre Landsret ikke bør bevares.

Tilbage staar saa endnu et Argument, som ikke er af saglig Art, men er følelsesbetonet, nemlig Henviisningen til Rettens nationale Betydning. Derom maa jeg nu for det første sige, at jeg tror, man gør en Ret, som er anbragt i en Befolkning af blandet Nationalitet, en Børnetjeneste af kæmpemæssigt Omfang ved at slaa paa, at den skal have national Betydning. Hvis man nærmere analyserer dette Spørgsmaal om den nationale Betydning, hvad vil det saa sige? Er der nogen her i Landet, der ønsker, at Rettens Afgørelser skal være prægede af nationale Hensyn? Nej, ingen; vi vil alle ønske, at der ogsaa i Spørgsmaal, hvor nationale Hensyn maatte spille ind, træffes fuldkommen upartiske Afgørelser af